

LÄNSSTYRELSEN
DALARNAS LÄN

Lupinerna – ett hot mot ängsfloran. Foto: Mostphotos och Märta Ohlsson

Liebladet

Nr18 Mars 2016

Miljöersättningen för slätterängar

Du som sökte nytt åtagande 2015

Länsstyrelsen har under 2015 besökt en stor del av slätterängarna och betesmarkerna för att upprätta åtagandeplaner. För några block där det nyligen gjorts fältbesök har vi kunnat fastställa markklass och skötselvillkor utan besök. Vi har dock inte haft möjlighet att fatta beslut om åtagande än eftersom utbetalningar har prioriterats.

De block som vi inte hann besöka i fält under 2015 kommer att besökas 2016.

Du kan se vad du sökte på 2015 i SAM Internet. Där kan du även se Länsstyrelsens förslag till åtagandeplan när den är klar.

Nya eller ändrade skiften

Om du har sökt ersättning för nya marker eller för en ny markklass,

t.ex. slätteräng på ett skifte som tidigare sköttes med bete eller särskild skötsel på mark som tidigare hade allmänna värden) kommer du att få ett förslag till ny åtagandeplan senast i juni.

Samma skiften som tidigare är

Om du tidigare år har haft ett likadant åtagande på samma marker ska du följa de gamla skötselvillkoren tills du får ett nytt åtagande, vilket kan dröja till hösten.

Fäbodbete och restaureringsstöd

2015 gjordes stödsystemet om. Miljöersättningarna för fäbodbete och för restaurering bröts ut ur slätterängs- och betesmarkersättningen och är nu egna ersättningsformer. De finns därför inte med i utbetalningsbesluten för betesmarker och slätterängar utan kommer separat.

Nya åtagande från 2016?

Om du inte har haft miljöersättning tidigare eller om du hade ett åtagande som gick ut 2015 kan du söka ett nytt femårsåtagande för perioden 2016-2020.

Om du redan har ett åtagande och vill ansöka om kompletterande ersättning för lieslätter, höhantering och efterbete så går det bra.

Glöm inte att söka utbetalning!

Både ansökan om utbetalning för pågående åtaganden och ansökan om nya eller utökade åtaganden görs i SAM Internet.

Sista ansökningsdag är 21 april 2016

Efterlysning: Instruktörer i lieslipning

Under sommaren planerar Länsstyrelsen att erbjuda lieslipning med handledning för den som har en lie men behöver hjälp med slipningen.

Därför söker vi nu instruktörer som har en slipsten, är vana att slipa och som kan lära ut konsten. Instruktörerna får betalt från Länsstyrelsen. Hjälpen är kostnadsfri för de som anlitar instruktörerna.

Kan du ställa upp som instruktör?

Skriv då till Märta Ohlsson, Länsstyrelsen Dalarna
791 84 Falun eller
marta.ohlsson@lansstyrelsen.se
och uppgä:

- Var i länet du har din slipsten
- Hur länge du slipat liar och i vilken omfattning
- Om du har instruerat andra i lieslipning
- Hur mycket du vill ha betalt
- Om du har F-skatt

Slätterkurs i sommar

Länsstyrelsen har nu nya pengar för kurser och rådgivning om natur- och kulturvärden i odlingslandskapet. Det gör att vi återigen kan anordna kurser i lieslätter. Tack för tipsen på kursplatser efter efterlysningen i förra numret av Liebladet!

När tid och plats för kursen är klara kommer kursinbjudan och anmälningsformulär att publiceras i kalendern på startsidan av Länsstyrelsens webbplats
www.lansstyrelsen.se/dalarna.

Liebladet ges ut av Länsstyrelsen i Dalarnas län inom projektet Ett rikt odlingslandskap.

Foto i där inte annat anges: Maria Jons, Jennie Lundgren och Märta Ohlsson

Prenumeration är gratis. Meddela om du vill ha bladet per e-post istället för en tryckt tidning. Tipsa gärna andra som du tror är intresserade! Hör även av dig om du inte vill ha fler nummer.

Redaktör: Märta Ohlsson, tfn 010-225 02 58, e-post marta.ohlsson@lansstyrelsen.se

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

Lupinerna tar över - vad gör jag?

Om man åker längs en svensk väg i försommartid kan man inte undgå att slås av lupinernas blå och rosa färgprakt. Men det är en kortvarig fägring från högsommaren och framåt ser man istället de skräpiga grå fröställningarna längs vägarna. Lupinerna utgör också ett hot mot alla andra växter i dikesrenarna. Allt oftare sprider lupinerna sig även till våra ängar och hotar att konkurrera ut de känsliga ängsväxterna.

Blomsterlupinen togs ursprungligen hit från Nordamerika som prydnadsväxt. Första gången arten noterades vild i Sverige var 1870 då den hade spridit sig från en trädgård.

Konkurrerar ut andra arter

Lupinen spridning i fräsmarkerna är lika förödande som "mördar-snigelns" utbredning i grönsaks-landen. Lupinen är en snabbväxande, flerårig art som sprider sig effektivt både med frön och genom underjordisk jordstam. Eftersom blomsterlupin är en kvävefixerande art ökar kvävehalten i jorden där den växer, vilket kan påverka omgivande flora. Lupinen konkurrerar även ut vägkantens eller ängsmarkens övriga flora genom att skugga lågväxande arter.

Hur bekämpar man lupinerna?

Lupinen är envis och seg och därför måste bekämpningen vara långsiktig och upprepas ofta. Rötterna klarar övervintringen bra och fröna i marken bevarar sin grobarhet i över 50 år. I första

Foto: Mostphotos/Åke Lundin

hand bör man se till att det inte bildas några frön genom att kapa av blomstjälkarna innan fröna mognar. Då fylls inte fröbanken i marken på och inga fler frön sprids ut i omgivningen.

Upprepad slåtter

Växten bildar snabbt vidsträckta och mycket täta bestånd, som man lättast bekämpar med regelbunden slåtter.

För att bestånden ska minska i omfattning krävs att växterna kapas 3-4 gånger under vegetationsperioden.

Slåtter två gånger per sommar räcker för att hindra ytterligare utbredning av bestånden. Slåttern bör utföras innan frön har hunnit bildas.

De kapade växterna bör samlas ihop och föras bort för att förhindra att platsen blir alltför näringsrik, speciellt om man vill gynna inhemska ängsarter som trivs i en näringsfattig jordmån

Om det finns frökapslar - skicka till brännbart på tippen! Lägg inte i skogen eller på egen kompost.

Återkom med ett par veckors mellanrum, så minskar du i alla fall utbredningen av beståndet.

Sparka, skrapa och gräv

Ta plantorna direkt när de kommer upp på våren. Sparka eller skrapa sönder dem när plantorna är små.

Gräv upp lupinerna med rötterna. Återkom nästa år och gräv upp eventuellt tillkommande plantor.

«Namn»
«och_eller_co»
«Adress»
«Postnr» «Postadress»

B

Vem tycker du ska bli årets ängsbrukare i Dalarna och få silverlien 2016?

Slätterängarna hör till de mest artrika och arttäta markerna vi har. Ängarna har ett stort biologiskt värde och är en viktig del av vårt kulturarv. De är helt beroende av årlig skötsel. För att uppmärksamma detta viktiga arbete och sporra till fortsatta insatser delar Länsstyrelsen ut silverlien till Årets ängsbrukare i Dalarna.

Enskilda personer och föreningar som sköter en eller flera slätterängar med höga biologiska och kulturhistoriska värden i Dalarna kan nomineras.

Nomineringen ska innehålla:

- Den/de nominerades namn
- Vilken äng din kandidat sköter
- Motivering till varför din kandidat förtjänar priset
- Ditt eget namn, adress och telefonnummer

Vinnaren utses av en jury med representanter från Länsstyrelsen, Naturskyddsföreningen, Dalarnas fornminnes- och hembygdsförbund och LRF.

Senast den 10 april behöver vi ha ditt förslag till pristagare

Adress: Länsstyrelsen Dalarna,
Märta Ohlsson,
791 84 Falun.
E- post: marta.ohlsson@lansstyrelsen.se

20030979